

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

دادنامه هیات عمومی

کلاس پرونده: ۹۹۰۰۳۸۷
شماره پرونده: ۹۹۰۹۹۸۰۹۰۵۸۰۰۲۸۵
دادنامه: ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۱۰۷
تاریخ: ۱۳۹۹/۰۸/۲۰
پیوست:

شماره پرونده: ۹۹۰۰۳۸۷

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

اعلام کننده تعارض: آقای علی توسلی

موضوع: اعلام تعارض در آراء صادر شده از شعب دیوان عدالت اداری

گردش کار: در خصوص دادخواست برخی از سردفتران اسناد رسمی مبنی بر احتساب سوابق خدمت غیر سردفتری برای بازنشستگی، شعب دیوان عدالت اداری استنباط های متفاوتی داشته اند. بعضی از شعب دیوان عدالت اداری با استدلال اینکه ماده ۱۰ قانون دفاتر اسناد رسمی، سوابق خدمتی جهت بازنشستگی از سمت سردفتری را صرفاً سوابق خدمت در سمت سردفتری یا دفتریاری دانسته که قابل محاسبه می باشد و سوابق خدمت غیر سردفتری را قابل محاسبه نمی دانند، حکم به رد شکایت صادر کرده اند. بعضی دیگر از شعب، با استناد به تبصره ۳ ماده ۴ آیین نامه بیمه و بازنشستگی سردفتران و دفتریاران مصوب سال ۱۳۸۶ رئیس قوه قضائیه، سنوات غیر سردفتری را قابل محاسبه در بازنشستگی دانسته به شرط آن که حق بیمه سنوات غیر رسمی پرداخت شده باشد و همچنین با این استدلال که مطابق ماده واحده قانون نقل و انتقال حق بیمه یا بازنشستگی، با انتقال سوابق به هر یک از صندوق های بازنشستگی، شخص می تواند از مزایای صندوق های قبلی و سازمان متبوع با احتساب ۳۰ سال سابقه بهره مند شود، حکم به ورود شکایت صادر کرده اند. با توجه به مراتب موضوع در اجرای ماده ۸۹ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری برای صدور رأی وحدت رویه به هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ارجاع شد.

گردش کار پرونده ها و مشروح آراء به قرار زیر است:

الف: شعبه ۲۹ بدوی دیوان عدالت اداری در رسیدگی به پرونده شماره ۹۷۰۹۹۸۰۹۰۰۹۰۱۹۵۲ با موضوع دادخواست آقای علی توسلی به طرفیت سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و به خواسته درخواست بازنشستگی با تعیین سردفتر به موجب دادنامه شماره ۱۳۹۸/۴/۹-۹۸۰۹۹۷۰۹۰۰۹۰۱۷۳۴ به شرح زیر رأی صادر کرده است:

نظر به اینکه شاکی دارای ۳۵ سال سابقه خدمت به صورت رسمی و غیر رسمی می باشد که در جهت بازنشستگی به مواد ۱۰ و ۶۹ قانون دفاتر اسناد رسمی استناد نموده است و طرف شکایت صراحت ماده ۱۰ را به خدمت در دفتر اسناد رسمی می داند و در مورد مشابه معاون رئیس قوه و رئیس سازمان ثبت در نامه ۱۳۵۹/۱۰۰۰۱۸۷۱-۱۷۹۱۶-۱۲/۱۳۹۱،۲ با استناد به نظریه ۳ ماده ۴ آیین نامه بازنشستگی سردفتران، سنوات غیر رسمی را قابل محاسبه در بازنشستگی به شرط پرداخت بیمه سنوات غیر رسمی داشته است که به شرح فوق و ماده ۱۱ قانون مذکور شرط سنی منتفی دانسته شده است و سنوات غیر رسمی که منظور خدمت غیر از سردفتری یا دفتریاری بوده را نپذیرفته، لذا مستفاد از مواد ۱۰ و ۱۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری حکم به ورود شکایت وی صادر و اعلام می گردد. رأی صادره وفق ماده ۶۵ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری ظرف بیست روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظرخواهی در شعب تجدیدنظر دیوان عدالت اداری است.

در اثر تجدیدنظر خواهی از رأی مذکور شعبه ۳۰ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری به موجب دادنامه شماره ۱۳۹۸/۱۰/۱-۹۸۰۹۹۷۰۹۶۰۰۰۱۸۲۲ به موجب دادنامه شماره ۱۳۹۸/۱۰/۱-۹۸۰۹۹۷۰۹۶۰۰۰۱۸۲۲ به استناد رأی مذکور را نقض می کند:

نظر به اینکه به صراحت ماده ۱۰ از قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران سوابق خدمتی جهت بازنشستگی از سمت سردفتری صرفاً، سوابق خدمت در سمت سردفتری یا دفتریاری قابل احتساب می باشد از طرفی شاکی حسب اظهارات وی در دادخواست بدوی، کمتر از ۳۰ سال خدمت داشته و ایضاً به سن ۶۵ سال نرسیده تا مشمول ماده ۱۱ قانون صدراالشعار باشد علیهذا تجدیدنظر خواهی وارد بوده و مستنداً به مراتب مذکور و ماده ۷۱ از قانون دیوان عدالت اداری ضمن نقض دادنامه معترض عنه حکم به رد شکایت مطروحه صادر می شود. رأی صادره قطعی است.

ب: شعبه ۷ بدوی دیوان عدالت اداری در رسیدگی به پرونده شماره ۹۳۰۹۹۸۰۹۰۰۴۸۴۸۹ با موضوع دادخواست آقای دلاور آزاد به طرفیت ۱- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور ۲- کانون سردفتران و دفتریاران و به خواسته الزام به پرداخت حقوق بازنشستگی و برقراری حقوق بر مبنای سنوات خدمتی ۳۲ سال و ۵ ماه و ۱۸ روز به موجب دادنامه شماره ۱۳۹۶/۵/۱-۹۶۰۹۹۷۰۹۰۰۷۰۰۶۲۸ به شرح زیر رأی صادر کرده است:

نظر به اینکه اولاً: شکایت شاکی مبنی بر ابطال تبصره ۳ الحاقی ماده ۴ آیین نامه بازنشستگی سردفتران رد شده است و آیین نامه مذکور دارای ضمانت اجرای قانونی بوده و کماکان لازم الاجرا می باشد. ثانیاً: به موجب تبصره ۳ الحاقی ماده ۴ آیین نامه بازنشستگی سردفتران و دفتریاران شاکی از امتیاز مدت سنوات خدمتی برای بازنشستگی استفاده کرده و تنها می تواند از حقوق و مزایای مدت ۱۷ سال و ۷ ماه و ۱۰ روز سنوات خدمتی در دفتر اسناد رسمی بهره مند شوند بنابراین ادعای شاکی

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

دادنامه هیات عمومی

کلاس پرونده: ۹۹۰۰۳۸۷
شماره پرونده: ۹۹۰۹۹۸۰۹۰۵۸۰۰۲۸۵
دادنامه: ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۱۰۷
تاریخ: ۱۳۹۶/۰۸/۲۰
پیوست:

فاقد وجهت قانونی بوده و از ناحیه طرف شکایت اعمال و مقررات خلاف قانون احراز نمی شود مستنداً به مواد ۱۰، ۱۱، ۵۸ و ۶۵ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری حکم به رد شکایت شاکی صادر و اعلام می گردد. رأی صادره ظرف مدت بیست روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر خواهی در شعب تجدیدنظر دیوان عدالت اداری می باشد.

رأی مذکور به موجب رأی شماره ۱۳۹۷،۱۱،۲۷-۹۷۰۹۹۷۰۹۵۶۰۰۳۵۹۴ شعبه ۲۷ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری تأیید شده است.

ج: شعبه ۷ بدوی دیوان عدالت اداری در رسیدگی به پرونده شماره ۹۴۰۹۹۸۰۹۰۰۷۰۰۳۱۱ با موضوع دادخواست آقای سعید بیاتی به طرفیت سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و به خواسته درخواست بازنشستگی از سردفتری اسناد رسمی با تعیین جانشین به موجب دادنامه شماره ۱۳۹۶،۳،۷-۹۶۰۹۹۷۰۹۰۰۷۰۰۲۹۸ به شرح زیر رأی صادر کرده است:

در این پرونده وکیل شاکی در شرح و متن دادخواست تقدیمی اظهار و بیان داشته است: سردفتران اسناد رسمی براساس ماده ۱۰ قانون دفاتر اسناد رسمی مصوب ۱۳۵۴،۴،۵ با سی سال سابقه خدمت بازنشسته می شوند و از مزایای آن بهره مند می شوند و مطابق ماده ۶۹ قانون مذکور مجازند شخص واجد صلاحیت را برای تصدی دفترخانه خود به سازمان ثبت اسناد معرفی نمایند موکل اینجانب از تاریخ ۱۳۶۰،۱۱،۲۴ تا ۱۳۶۹،۱۱،۳۰ در ژاندارمری جمهوری اسلامی و از تاریخ ۱۳۶۹،۱۱،۲۰ تا ۱۳۷۳،۷،۵ به عنوان قاضی دادگستری در قوه قضائیه خدمت کرده‌اند مشارالیه به موجب حکم شماره ۱۳۶۸۵،۲۱۶-۱،۳۴،۲۱۶۸۵ فعالیت خود را به عنوان سردفتر اسناد رسمی آغاز که تا کنون این سمت باقی است. محاسبه سنوات خدمتی نشان می دهد که بیش از ۳۳ سال از آغاز فعالیت اداری، قضایی و حرفه ای موکل می گذرد و وی سزاوار برخورداری از مزیت بازنشستگی و توابع آن است متأسفانه سازمان طرف شکایت از این شرایط محروم کرده است. سازمان ثبت اسناد و املاک طرف شکایت به موجب لایحه دفاعیه شماره ۱۳۷۸-۱۳۹۴،۵،۱۸ پاسخ داده است، شاکی متولد ۱۳۴۱،۵،۱۸ به موجب ابلاغ شماره ۱۳۶۸۵،۲۱۶-۱،۳۴،۲۱۶۸۵ به سردفتر اسناد رسمی ۳۳۲ تهران منصوب و در تاریخ ۱۳۷۳،۹،۲۰ شروع به کار نمود. نامبرده برابر مشروح شماره ۹۱،۲۳۷۹۰۹-۱۲،۶-۱۳۹۱،۱۲،۶ ضمن اعلام سوابق قبلی خدمت خود در ژاندارمری و تجمیع سوابق دوران خدمت ژاندارمری و سردفتری درخواست بازنشستگی با سی سال سابقه و در اجرای ماده ۶۹ قانون دفاتر اسناد رسمی خانم لاله کریمی روزبهرانی را به عنوان جانشین خود معرفی نموده و با توجه به اینکه بازنشستگی قبل از ۶۵ سال نیاز به موافقت دستگاه مربوطه داشته و پذیرش درخواست بازنشستگی سردفتر قبل از سن ۶۵ سال وفق ماده ۱۱ قانون دفاتر اسناد رسمی برای سازمان الزامی نمی باشد و درخواست مورد موافقت ریاست سازمان قرار نگرفته است تقاضای رد شکایت شاکی را دارد. نظر به اینکه اولاً: سردفتر شاکی از تاریخ ۱۳۶۰،۱۱،۲۴ تا ۱۳۶۹،۱۱،۳۰ در ژاندارمری جمهوری اسلامی ایران و از تاریخ ۱۳۶۹،۱۱،۲۰ تا ۱۳۷۳،۷،۵ به عنوان قاضی دادگستری در قوه قضائیه و از تاریخ ۱۳۷۳،۷،۱۶ (۱۳۷۳،۹،۲۰) به عنوان سردفتر اسناد رسمی و بیش از ۳۳ سال سابقه خدمت هستند. ثانیاً: برابر ماده واحده قانون نقل و انتقال حق بیمه یا بازنشستگی مصوب ۱۳۶۵،۳،۲۷ افراد بیمه شده می توانند به هر یک از صندوق های بازنشستگی منتقل و حسب مقررات قانونی با سوابق مشخصی از مزایای بازنشستگی صندوق قبلی و صندوق سازمان متبوع با احتساب ۳۰ سال سابقه خدمت بهره‌مند شوند. ثالثاً: به موجب تبصره ۳ ماده ۴ آیین نامه بیمه و بازنشستگی سردفتران و دفتر یاران اول مصوب ۱۳۸۶،۵،۲۵ ریاست قوه قضائیه و به استناد ماده ۱۰، ۱۱ و ۶۹ قانون دفاتر اسناد رسمی و قانون سردفتران و دفتر یاران مصوب ۱۳۵۴ سردفتر متقاضی می توانند با احتساب سنوات خدمت غیر سردفتری به میزان سی سال خدمت بازنشسته شوند بنابراین شعبه دیوان با اجابت خواسته و به استناد مواد ۱۰، ۵۸ و ۶۵ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ حکم به ورود شکایت به شرح خواسته فوق صادر و اعلام می نماید. رأی صادره ظرف مهلت بیست روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر خواهی در شعب تجدیدنظر دیوان می باشد.

رأی مذکور به موجب رأی شماره ۱۳۹۶،۱۲،۲۳-۹۶۰۹۹۷۰۹۰۵۶۰۰۳۴۲۱ شعبه اول تجدیدنظر دیوان عدالت اداری تأیید شده است. ولیکن در اجرای ماده ۷۹ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری از جانب رئیس دیوان عدالت اداری، شعبه ۲۹ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری به موجب دادنامه شماره ۹۸۰۹۹۷۰۹۵۹۹۰۰۸۵۳-۱۳۹۸،۳،۱۸ نسبت به دادنامه شماره ۱۳۹۶،۱۲،۲۳-۹۶۰۹۹۷۰۹۰۵۶۰۰۳۴۲۱، به شرح زیر رأی به رد شکایت صادر کرده است:

در خصوص تقاضای اعمال ماده ۷۹ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری نسبت به دادنامه شماره ۱۳۹۶،۱۲،۲۳-۳۴۲۱ شعبه اول تجدیدنظر دیوان عدالت اداری با بررسی مندرجات اوراق پرونده و دقت در موضوع خواسته شاکی و در مستندات قانونی و ملاحظه تاریخ تولد و سوابق خدمتی شاکی، نظر به اینکه به موجب ماده ۱۱ قانون دفاتر اسناد رسمی مصوب ۱۳۵۴ سردفتران و دفتر یاران اول پس از رسیدن به سن ۶۵ سال تمام بر اساس مقررات آن قانون بازنشسته خواهند شد و ملاک تشخیص سن، شناسنامه ای است که در بدو اشتغال به کار ارائه داده‌اند و ماده ۱۰ قانون مذکور ناظر به سردفتران و دفتر یاران اول است که پس از تصویب آن قانون دارای سی سال سابقه خدمت اعم از متوالی یا متناوب (اعم از سردفتری و دفتر یاری اول) باشند که می توانند تقاضای بازنشستگی نمایند. به لحاظ اینکه اولاً: سردفتری و دفتر یاری، به طور خدمت دولتی رسمی محسوب نمی شود. ثانیاً: ماده ۱۰ تصریح دارد که سنوات خدمت سی ساله باید به صورت سردفتری و یا دفتر یاری اول باشد و عملاً سنوات خدمت غیر دو عنوان مذکور را قابل محاسبه برای سنوات خدمت جهت بازنشستگی ندانسته است و به استناد تبصره ۳ - الحاقی به ماده ۴ - آیین نامه اجرایی قانون دفاتر اسناد رسمی و ماده ۴ - آیین نامه بیمه و بازنشستگی سردفتران و دفتر یاران اسناد رسمی با رعایت مفاد تبصره مذکور، سردفتران و دفتر یاران اول، بدون امکان محاسبه سابقه خدمت پیشین خود به کانون سردفتران و دفتر یاران اسناد رسمی با رعایت مفاد تبصره مذکور، سردفتران و دفتر یاران اول، بدون امکان محاسبه سابقه خدمت پیشین خود به کانون سردفتران و دفتر یاران برای احتساب سن بازنشستگی، می توانند از مزایای حقوق بازنشستگی کانون به نسبت مدت سنوات حق بیمه پرداختی به صندوق کانون استفاده نمایند. ثالثاً: بر اساس دو ماده فوق الذکر بازنشستگی سردفتران و دفتر یاران اول پس از رسیدن به سن ۶۵ سال الزامی است و قبل از

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

دادنامه هیات عمومی

کلاس پرونده: ۹۹۰۰۳۸۷
شماره پرونده: ۹۹۰۹۹۸۰۹۰۵۸۰۰۲۸۵
دادنامه: ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۱۰۷
تاریخ: ۱۳۹۶/۰۸/۲۰
پیوست:

آن با استفاده از کلمه «می تواند» الزام و اجبار وجود ندارد. رابعاً: اعمال ماده ۶۹ قانون فوق الذکر پس از تحقق شرایط بازنشستگی می باشد و منصرف از مواردی است که آن شرایط محقق نشده است علیهذا صدور حکم به بازنشستگی بدون رعایت مفاد مواد فوق الذکر مخصوصاً در خصوص شاکی که متولد ۱۳۴۱/۵/۱۸ می باشد و سنوات خدمت وی نیز با عنوان سردفتری کمتر از سی سال است خلاف بین آن مواد می باشد ضمن پذیرش تقاضای اعمال ماده ۷۹ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری با نقض دادنامه های صادره از شعبه اول تجدیدنظر و شعبه هفتم بدوی دیوان عدالت اداری به لحاظ عدم وجود الزام قانونی بر اجابت خواسته شاکی، حکم به رد شکایت صادر و اعلام می شود. این رأی قطعی است.

قضات صادر کننده رأی اخیرالذکر نسبت به رأی خود اعلام اشتباه می کنند و در اجرای ماده ۷۵ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری، شعبه ۲۶ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری به موجب دادنامه شماره ۹۸۰۹۹۷۰۹۵۵۹۰۲۹۰۶-۱۳۹۸،۹،۲۷ ضمن نقض دادنامه شماره ۹۸۰۹۹۷۰۹۵۹۹۰۰۸۵۳-۱۳۹۸،۳،۱۸ صادر شده از شعبه ۲۹ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری، دادنامه شماره ۹۶۰۹۹۷۰۹۰۵۶۰۳۴۲۱-۱۳۹۶،۱۲،۲۳ صادره شده از شعبه اول تجدیدنظر که در تأیید دادنامه شماره ۹۸۰۹۹۷۰۹۰۰۷۰۰۲۹۸-۱۳۹۶،۳،۷-۹۶۰۹۹۷۰۹۰۰۷۰۰۲۹۸ شعبه ۷ بدوی دیوان عدالت اداری اصدار یافته، تأیید و ابرام می کند. متن رأی شعبه ۲۶ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری به قرار زیر است:

"[مطابق ماده ۶۹ قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفترياران] « سردفتر شاغل که بازنشسته می شود می تواند شخص واجد صلاحیت طبق مقررات این قانون را برای تصدی دفترخانه خود به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور معرفی کند ...» و مطابق ماده واحده قانون نقل و انتقال حق بیمه یا بازنشستگی مصوب ۱۳۶۵،۳،۲۷ « حق بیمه یا بازنشستگی سوابق خدمت اشخاصی که وجوهی را به هر یک از صندوق های بیمه یا بازنشستگی یا صندوق های مشابه پرداخت نموده اند در صورتی که محل کار یا خدمت آنان تغییر نموده و به تبع آن از شمول خدمات صندوق مربوط خارج شده باشند، یا طبق ضوابط قانونی مشترک صندوق دیگری شده اند به میزان ۴ درصد آخرین حقوق و مزایای آنان که مبنای برداشت حق بیمه یا بازنشستگی قرار گرفته است بابت هر ماه به صندوقی که مشمول به تبع شغل خود مشترک آن شده است منتقل می شود، ...» و بر اساس تبصره ۳ ماده ۴ آیین نامه بیمه و بازنشستگی سردفتران و دفترياران اول مصوب ۱۳۸۶،۵،۲۵ ریاست معظم قوه قضائیه «سردفتر و یا دفتريار اول متقاضی انتقال سابقه خدمت پیشین خود به کانون سردفتران و دفترياران برای احتساب سن بازنشستگی (موضوع ماده واحده قانون نقل و انتقال حق بیمه یا بازنشستگی مصوب ۱۳۶۵،۳،۲۷ مجلس شورای اسلامی) بدون امکان محاسبه و انتقال حق بیمه پرداختی از صندوق قبلی به صندوق بیمه و بازنشستگی کانون، می تواند از مزایای حقوق و بازنشستگی کانون به نسبت مدت سنوات حق بیمه پرداختی به صندوق کانون و فقط به منظور اعمال هر یک از مواد ۱۰ و ۱۱ قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفترياران مصوب ۱۳۵۴ استفاده نماید.» اولاً: به موجب گواهی شماره ۱۰۵۰-۴۲۳۰۵،۲۳-۱۳۹۲،۵،۲۳ صادره از مدیرکل کارگزینی قضات از تاریخ ۱۳۶۰،۱۲،۲۴ تا ۱۳۶۹،۱۱،۲۰ در زاندارمری و از تاریخ ۱۳۶۹،۱۱،۲۰ تا ۱۳۷۳،۷،۵ به عنوان قاضی در قوه قضائیه و از تاریخ ۱۳۷۳،۷،۱۶ به موجب ابلاغ شماره ۱۳۴۶،۲۱۶۸۵-۱۳۷۳،۷،۱۶ به سردفتری اسناد رسمی تهران تحت شماره ۳۳۲ منصوب و در تاریخ ۱۳۷۳،۹،۲۰ شروع به کار کرده و بعد از حدود بیست سال اشتغال و در مجموع با ۳۳ سال سابقه خدمت تقاضای بازنشستگی نموده است. ثانیاً: بر اساس نامه شماره ۱۰۶۰-۷۱۲،۵۷،۱۰۶۱-۶۱-۹۱ مورخ ۱۳۹۱،۵،۲۵ صادره از مدیرکل اسناد و امور مترجمان قوه قضائیه «... علی الاصول منطوق ماده واحده قانون نقل و انتقال حق بیمه یا بازنشستگی مصوب ۱۳۶۵،۳،۲۷ این است که افراد بتوانند کسورات بیمه ای که به هر یک از صندوق های بازنشستگی پرداخت نموده اند به صندوق مورد نظر حسب مقررات قانونی منتقل نموده و در نتیجه این سوابق با سوابق فعلی تجمیع گردد. بنابراین در صورتی که مجموع سوابق پرداختی بازنشستگی کارکنان دفاتر اسناد رسمی اعم از سایر صندوق ها و صندوق کانون سردفتران و دفترياران جمعاً سی سال فراهم شود امکان درخواست بازنشستگی آنها را فراهم می سازد.» ثالثاً: مطابق ابلاغ بازنشستگی شماره ۱۰۰۸۰۰۰۱۳۵۹-۱۳۹۱،۱۲،۱۲-۱۳۹۱،۱۲،۱۲ و شماره ۹۰-۳۶۹۶۶-۱۳۹۰،۲،۳۱ صادره از سوی معاون رئیس قوه قضائیه و رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، سردفتران دفتر اسناد رسمی شماره ۱۲ قم و شماره ۱۴ اصفهان را به استناد ماده ۱۰ قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفترياران مصوب ۱۳۵۴ و احتساب سنوات خدمت غیر سردفتر مستنداً به تبصره ۳ ماده ۴ آیین نامه بیمه و بازنشستگی سرفتران و دفترياران اول مصوب ۱۳۸۶،۵،۲۵ ریاست قوه قضائیه بازنشسته نموده است. رابعاً بر مبنای گزارش های شماره ۱۳۹۳،۱۲،۲۶-۹۲۰۲۲۰۳۵۳ و شماره ۱۳۹۴،۳،۳۱-۹۴،۵۰۳۸۲ معاون امور اسناد سازمان ثبت اسناد و املاک کشور خطاب به معاون رئیس قوه قضائیه و رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، نامبرده با عنایت به تبصره ۳ ماده ۴ آیین نامه بیمه و بازنشستگی سردفتران و دفترياران اسناد رسمی وجد شرایط بازنشستگی تشخیص داده است. نظر به اینکه: ۱- با توجه به الفاظ و عبارات و ترکیب کلمات و جملات در ماده ۱۰ قانون یاد شده افاده تخییر نموده و فاعل این فعل هم سردفتر می باشد. ۲- با عنایت به اطلاق کلام و بیان مقنن و آیین نامه بیمه بازنشستگی سردفتران و دفترياران مصوب ۱۳۸۱ و اصلاحیه آن مصوب ۱۳۸۶ مشارالیه استحقاق بازنشستگی را با درخواست شخصی دارا بوده است. ۳- بر اساس قانون و مقررات جاری اگر برای کسی حق ایجاد شود مسلماً در مقابل تعهدی برای دیگری به وجود می آید بنابراین صاحب حق درخواست بازنشستگی را ارائه داده و سازمان نیز باید به تکلیف قانونی خود عمل نماید. ۴- در ماده ۱۰ قانون فوق الذکر «سابقه خدمت» اطلاق دارد بنابراین خدمت به عنوان سردفتر و یا به عنوان قاضی دادگستری و ... را شامل می گردد. بر این اساس جهت احتساب سوابق خدمتی در سایر سازمان ها و ادارات دولتی منع قانونی وجود ندارد. ۵- توجهاً به اطلاق ماده ۶۹ قانون موصوف الذکر کلیه سردفترانی که به شیوه اختیاری یا اجباری به بازنشستگی نائل می شوند، مقنن امتیازاتی را برای سردفتران بازنشسته پیش بینی نموده در نتیجه آنان می توانند فرد واجد شرایطی را به عنوان جانشین تعیین و معرفی نمایند و سلب این امتیاز نیاز به مجوز قانونی دارد. ۶- قید سابقه خدمت اعم از متوالی یا متناوب در ماده ۱۰ قانون مذکور شامل ادارات دیگر از جمله قوه قضائیه و نیروهای مسلح را نیز در بر می گیرد و گر نه ضرورتی به بیان متناوب نبوده است. در نتیجه بر مبنای قوانین و مقررات و ضوابط حاکم مشارالیه شرایط بازنشستگی را دارا بوده، لذا شعبه ۲۶ تجدیدنظر دیوان با در نظر گرفتن مراتب فوق البیان و به استناد مواد ۷۱ و

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

دادنامه هیات عمومی

کلاس پرونده: ۹۹۰۰۳۸۷
شماره پرونده: ۹۹۰۹۹۸۰۹۰۵۸۰۰۲۸۵
دادنامه: ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۱۰۷
تاریخ: ۱۳۹۹/۰۸/۲۰
پیوست:

۷۵ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ ضمن نقض دادنامه شماره ۱۳۹۸،۳،۱۸-۸۵۳ صادره از شعبه ۲۹ تجدیدنظر دیوان، دادنامه شماره ۱۳۹۶،۱۲،۲۳-۳۴۲۱ صادره از شعبه اول تجدیدنظر دیوان که در تأیید دادنامه ۱۳۹۶،۳،۷-۲۹۸ شعبه ۷ بدوی دیوان اصدار یافته، تأیید و ابرام می کند. رأی صادره قطعی است."

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۳۹۹،۸،۲۰ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

الف: بین رأی شماره ۱۳۹۸،۹،۲۷-۹۸۰۹۹۷۰۹۵۵۹۰۲۹۰۶ شعبه ۲۶ تجدیدنظر و رأی شماره ۱۳۹۸،۱۰،۱-۹۸۰۹۹۷۰۹۶۰۰۰۱۸۲۲ شعبه ۳۰ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری تعارض محرز است.

ب: حکم ماده ۱۰ قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران مصوب سال ۱۳۵۴، بازنشستگی سران دفاتر اسناد رسمی و دفتریاران اول را به سی سال سابقه خدمت متوالی یا متناوب در مقام سردفتری یا دفتریاری اول مشروط کرده است. هرچند رئیس قوه قضائیه در تبصره ۳ الحاقی به ماده ۴ آیین نامه اصلاحی برخی از مواد آیین نامه بیمه و بازنشستگی سردفتران و دفتریاران مصوب سال ۱۳۸۶، سنوات خدمت در غیر شغل سردفتری و دفتریاری اول را به عنوان سنوات قابل قبول برای رسیدن به سابقه خدمت سی سال موضوع ماده ۱۰ قانون مذکور تلقی کرده است، لیکن چون حکم تبصره ۳ ماده ۴ آیین نامه مذکور، مغایر ماده ۱۰ قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران مصوب سال ۱۳۵۴ است، قابل ترتیب اثر نیست و در نتیجه رأی شعبه ۳۰ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۳۹۸،۱۰،۱-۱۸۲۲ که بر رد شکایت صادر شده صحیح و موافق مقررات است. این رأی به استناد بند ۲ ماده ۱۲ و ماده ۸۹ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ برای شعب دیوان عدالت اداری و سایر مراجع اداری مربوط در موارد مشابه لازم الاتباع است./

محمد کاظم بهرامی

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری